GODZIENNA

Nr 17. ROK 1832. CZWARTEK 19. STYCZNIA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po połudn: w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna........złp: 12.
Miesięczna....... „ 5.
Ner pojedynczy ..gr: 10.
Za donie: od wier: g. 15.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.
Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na O° 0.	Therm:	Higro-metr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
7	27 8. 608	-- 0. 6	-- 6,5	zachodni siedni	pochmurno	
18. 12	„ 8. 850	† 1. 0	4,0	„ „	„ „	
3	„ 8. 844	† 1. 0	4,0	„ „	„ „	
9	„ 8. 660	- 1. 4	-- 5.0	„ słaby	„ „	

Część Urzędowa.

WARSZAWA (dnia 13 Stycznia.)

Nayjaśnieyszy Cesarz i Król Jmć nayłaskawiey mianować raczył:

P. jenerała leytnanta *Dąbrowskiego*, prezesa kommissyi rządowey tymczasowey, ustanowioney w królestwie Polskiem, po przeyściu woysk Cesarsko Rossyjskich na lewy brzeg Wisły, kawalerem królewskiego orderu S. Stanisława klassy Iszey.

Rembielińskiego, kommissarza wydziału skarbowego w kommissyi wojawództwa kaliskiego; Szczawińskiego, kommissarza obwodu gostyńskiego; Uchlańskiego, kommissarza obwodu sochaczewskiego, i Kreitsmachera, kommissarza obw. kujawskiego, kawalerami tegoż orderu klassy IV.

Szmideckiego, prezesa kommissyi województwa kaliskiego kawalerem tegoż orderu klassy IIIciey.

Iżyckiego kommissarza obwodu łukowskiego, kawalerem orderu S. Anny klassy IIgiey.

Stawickiego i Kusoczyńskiego czlonków kommissyi rządowey tymczasowey, Sobolewskiego, sekretarza rzeczoney kommissyi, oraz obywateli Budziszewskiego i Lesipickiego, kawalerami tegoż orderu klassy III.

Engelharda, radcę tymczasowego, użytego w kommissyi rządowey tymczasowey, kawalerem orderu S. Włodzimierza klassy IV.

Część Nieurzędowa.

POLSKA.

WARSZAWA 15 Stycznia.

— Wczoray jako w dzień rozpoczynający Rok nowy według obrzędu greckiego, urzędnicy władz wszelkich, jenerałowie, officerowie, składali powinszowania JO. Feldmarszałkowi Xięciu Warszawskiemu. Po nabożeństwie w kaplicy zamkowey, w czasie *Te Deum* stokrotnie odezwały się działa ustawione na tarasie. Wieczorem kilkaset osób płci obojey znaydowało się u JO. Xięcia Feldmarszałka. Wszystkie celujące gustem i ozdobnością pokoje zamkowe były otwarte i

rzęsisto oświecone. W wielkiey balowey sali, na nowo urządzonym teatrze, artyści obu polskich teatrów przedstawili komedyą przez hr. Skarbka napisaną, *Popas*, zakończono śpiewkami i weselem wieyskiem; po niey artyści francuzcy przedstawili komedyą *Wieśniak Pikardyi;* między akta napełniały uwertury wzorowych kompozytorów, wykonywane przez orkiestrę teatru narodowego pod dyrekcyą mistrza kapeli K. Kurpińskiego. O północy rozpoczęła się wieczerza, przy kilkunastu stołach. Zaproszone były na ten świetny wieczór, damy, urzędnicy, woyskowi wszelkich stopni, konsulowie zagraniczni i wielu obywateli tak stolicy jak z prowincyi przybyłych. Zabawa trwała do późna. Dziś rano o zwykiey godzinie JO. Xiąże Feldmarszałek przyjmował wszelkie prośby.

— Wczoray przy zakończeniu roku v. s. liczne zgromadzenie znakomitych osób płci obojey znaydowało się na wieczorze u hrabiego Witt jenerał-Gubernatora.

— JW. Józef Kalasanty Szaniawski jako naystarszy radca Stanu, w kommissyi rządowey Wyznań i Oświecenia, objął prezydencyą na jey posiedzeniach.

— Sprawa belgiyska stała się teraz przedmiotem rozmów, domniemywań, wniosków i spekulacyi giełdowey. W posiadaniu licznych warowni z bardzo wielkim kosztem przeciw Francyi wzniesionych i utrzymywanych, Belgija gdy udzielnem królestwem zostanie, przemieniłaby się z groźnego swojego położenia w naturalnego Francyi sprzymierzeńca. Lecz właśnie udzielność, ilość fortec i zwiększone przez to potrzeby kraju, wykazują niemożność pokrycia odpowiednich wydatków dotychczasowemi źródłami dochodów zwiększone nawet znacznie pobory, niewystarczają już na wydatki przy naywiększey oszczędności za konieczne uznane, tak, iż byt polityczny, w samem powstaniu jest zachwianym i w własney budowie wzruszonym. Udano się więc do zwyczaynego dziś środka, to jest do do pożyczki ofiarując korzystne warunki. Wątpiono powszechnie, aby do skutku przyjść mogła, gdy naypierwsi bankierowie Europy zjechawszy się do Calais, po ścisłem rozważeniu pożyczkę tę podpisali. Uważano to za rękoymię pokoju, a cena papierów na wszystkich giełdach się podniosła. Znaczną stratę ponieśli przez to ci, co na spadnięcie papierów spekulowali. Zaczęto więc rozmaite roznosić wieści. Głoszono, iż pożyczka ta pod warunkiem tylko pokoju została przyjętą, i dopiero na wiosnę ma być uskutecznioną; to znowu, iż to tylko dla tego podięto się tey małey pożyczki, aby przy podniesieniu się papierów daleko więcey zyskać, pozbywając się ich za dość wysokie ceny i gromadząc gotowiznę, co się zwykle przed woyną czyni. Przytaczano nakoniec w dowód spadnięcie papierów teraźnieyszego xięcia Brunświckiego. Wszystkie te wieści okazały się płonnemi, gdy rata pierwsza już na nowy rok zapłacona i dalsza wypłata bez warunkowo zapewnioną została, papiery na giełdach ciągle się podnosiły, a przyczyną spadnięcia papierów Brunświckich okazało się zaciągnienie nowey pożyczki na odbudowanie zamku xiążęcego w Brunświku. — Wnieśćby więc z pewnością można, iż pożyczka ta została na niepłonney nadziei pokoju zawartą; tem bardziey, gdy nawet żądania Hollandyi nie są takie, aby się z udzielnością Belgii pogodzić nie dały. Do tego możnaby przyłączyć i tę okoliczność, iż przy cząstkowem wprowadzeniu budżetu, deputowani Francyi oświadczyli, iż otrzymali od swoich kommitentów warunek znacznego zmnieyszenia wydatków, w celu przyniesienia ulgi powszechnemu niedostatkowi i zostawienia jakiegokolwiek kapitału potrzebnego dla uprawy wina i podniesienia przemysłu, a które przez utrzymanie dotychczesnego budżetu na zupełny upadek byłyby wystawione. Minister skarbu Kazimierz Perier oświadczył z tego powodu, iż niezna innego środka, nad rozbrojenie woyska, czyli przywrócenie jego do przedlipcowey stopy pokoju,— przez co jedynie pomyślność Francyi zabezpieczyć zdoła. Rozprawy izb o budżecie, protokuły konferencyj londyńskich, odsłonią przyszłość— dotąd jeszcze na zmiennych zasadach opartą.

GALICYA.

Ze Lwowa 22 Grudnia.

— Podofficerowie i szeregowi woyska powstańców polskich, którzy pod dowództwem jenerałów Ramorino, Rożyckiego i Kamińskiego schronili się byli do Galicyi, uwiadomieni o wydaney dla nich przez Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego, naymiłościwszey amnestyi, wyszli już z Galicyi na powrót do domów swoich. Podofficerowie i szeregowi

z korpusu Dwernickiego, równie wyruszyli już z Hermansztadu, w ziemi Siedmiogrodzkiey, gdzie mieli wyznaczony sobie pobyt tymczasowy, na powrót do swojéy oyczyzny.

AMERYKA.

Z Nowegojorku 9 Listopada.

— Tuteyszy *Evening-Journal* pod względem wyboru Prezydenta, tak się wyraża: »Zgromadzenie które niedawno odbywało w New-Jork swoje posiedzenia, nastręczyło sposobność pewnego rozpoznania zdań i widoków mieszkańców rozmaitych części kraju. Około 500 reprezentantów było obecnych. Przeszło 400 oświadczyło się przeciw powtórnemu obraniu jenerała Jackson. Widoki i życzenia tego stronnictwa i jego powodzenie, są nayściśléy połączone z nayprzednieyszémi sprawami Ameryki. Miészkańcy z téy strony rzéki Potomac, są teraz bardziéy niż kiedykolwiek zgodni w popiéraniu wyboru Henryka Clay na Prezydenta Stanów zjednoczonych. Henryk Clay obrany będzie jednomyślnie na zgromadzeniu mającem nastąpić w grudniu w Baltimore. Wybór ten poparty będzie z gorliwością i energją, która zadziwi nieprzyjaciół jego i amerykańskiego systemu, obadwa bowiem są nierozdzielne. Z początku częściowe mianowanie P. Wirt, zatrwożyło cokolwiek, lecz teraz publiczna opinja przechyliła się na stronę P. Clay. Tego téż sobie życzono, gdyż stary, doświadczony pszyjaciel, zawsze lepszy niż nowy.

TURCYA

Trzeci numer *Monitora Ottomańskiego* z dnia 19 listopada względem wyrażenia się hr. Sebastiani, który, jak wiadomo, we wrześniu r. z. przy dyskussyach o zewnętrzney polityce ministerium Periera, wysoką Portę nazwał trupem, umieścił co następuje: »Francuzki minister spraw zagranicznych, jenerał Sebastiani, oświadczył na posiedzeniu izby deputowanych d. 19 września, że notę kommunikowaną Porcie przez hr. Guilleminot, zaraz nazajutrz, przestraszony Dywan odesłał reprezentantom mocarstw; dodał jeszcze przy tém, iż poseł francuzki mówił do trupa. Jest to zarazem obwinienie i wyrok; oboje wymagają kategoryczney odpowiedzi. Jakiekolwiek mogło bydź zdanie Dywanu o nocie jenerała Guilleminot, nieudzielał go żadnemu posłowi sprzymierzonych mocarstw. Twierdzenie przeciwne jest oczywistym fałszem.— Nigdy Dywan niezdradził powierzoney sobie dyplomatyczney tajemnicy, a milczenie gabinetu ottomańskiego, jest tak dawne i wzniosłe, iż w niektórych względach stało się przysłowiem języka dyplomatycznego. Przestraszenie, jakiem niniejsza kwestya przejąć miała Portę, jest ani prawdziwem, ani podobnem do prawdy. Postanowiwszy przestrzegać neutralności, którą wszystkie mocarstwa Europy zachowały, dostatecznie była zabezpieczoną; niemogła i niepotrzebowała bezpieczeństwa swojego szukać gdzieindziey, a wprowadzeniu interessów, równie była gorliwą, jak w zachowaniu swojey godności — Pan Sebastiani jednem słowem stawia Portę w rzędzie Państw, których rządy istnieć już przestały: byłoby zbytecznem, wykazywać niezręczność tego dotkniętego i niewyrachowanego wyrażenia, którego z ust ministra wielkiego narodu niemożna się było cale spodziewać. Kształt jego sam się obwinia; treść niech wykaże czyny.» *Monitor Ottomański* wystawia daley ulepszenia zamierzone przez sułtana wraz z ich skutkami, a kończy następującemi słowy: »Te są rzeczywiste czyny i postępowania, jakie Porta wystawia przeciw sądowi Pana Sebastiani, i gdyby z takąż porywczością sądzić chciała, jak francuzki minister, niemogłaby mu inaczey odpowiedzieć, tylko przez taki system pokoju, jakim jest jego, nienadaje mu prawa do obwinienia któregokolwiek rządu o obawę i brak życia. Czyny w reszcie niweczą tu znaczenie wyrazów. Rząd francuzki dowodzi przez to, iż ciągle utrzymuje urzędowne poselstwo przy wysokiey Porcie, że minister ma sobie polecenie zachować dla swojego kraju dawne i prawe stosunki, do których przerwania mógł dać powód nierozsądny zapał mówcy.»

FRANCYA

Paryż 2 Stycznia.

— Dnia 29 b. m. prezes i sekretarze Izby Parów przedstawili królowi prawo o parowstwie, przyjęte na posiedzeniu 28. Admirał Duperre miał prywatne posłuchanie u Monarchy.

— Były członek konwencyi P. Lespinasse

umarł w Tuluzie, zapisał on dla tamteyszych szkół wzajemnego uczenia kapitał 150,000 fr:

— Prawo o parostwie, zatwiérdzone przez obiedwie Izby, jest następujące:

«Mianowanie członków Izby Parów należy do Króla, który na godność tę wybiérać może: Prezydującego w izbie deputowanych i innych zgromadzeń prawodawczych; deputowanych, którzy byli członkami 3 legislatur i lat 6 sprawują urzędowanie; marszałków i admirałów; jenerałów-poruczników i vice-admirałów siły lądowéy i morskiey, po dwuletniém posiadaniu tego stopnia; ministrów kierujących wydziałem; ambassadorów po trzyletniém, a posłów po 6letniém sprawowaniu urzędu; radzców stanu po 10letniém urzędowaniu w służbie zwyczaynéy; prefektów departamentów i prefektów marynarki po 10 letniem urzędowaniu; gubernatorów osad po 5 letniém urzędowaniu; członków rady ogólnéy po trzykrotnym wyborze na prezydenta; prezydentów miast liczących 30,000 ludności i przeszło, jeżeli przynaymniéy dwa razy obierani byli członkami rady municypalnéy i lat 5 sprawowali urząd prezydenta *(maire.)* prezesów sądu kassacyjnego i izby rachunkowéy; prokuratorów jeneralnych przy dwóch tych władzach, po 5letniém urzędowaniu; radzców sądu kassacyynego i izby rachunkowéy po 5letniém; zaś adwokatów jeneralnych przy sądzie kassacyynym po 10letniém urzędowaniu: piérwszych prezydentów sądów królewskich, skoro im 5 lat przewodniczyli; prokuratów jeneralnych przy tychże sądach, po 10letniém urzędowaniu; prezesów sądów handlowych w miastach mających 30,000 ludności i przeszło, jeżeli na urząd ten 4 razy byli wybiérani; członków zwyczaynych 4 akademii instytutu; obywateli, którym przez uchwałę za znakomite usługi, została przyznana nagroda narodowa; właścicieli dóbr, fabryk i naczelników domów handlowych i banków, którzy opłacają 3000 fr: stałego podatku, i przez lat 3 posiadają swoje dobra, lub przez lat 5 swoje patenta, skoro przez lat 6 byli członkami rady ogólnéy, lub innéy izby handlowéy.

Właściciele dóbr, fabryk, kupcy lub bankiery, którzy opłacają 3000 fr: stałego podatku, skoro są mianowani deputowanymi lub sędziami przy trybunale handlowym, mogą także bez innego warunku bydź powołani na urząd parów. Urzędnik, który koleyno sprawował kilka z powyższych urzędów, może zliczyć spędzone na nich lata, dla wykazania czasu uprawniającego wybiéralność.

Od czasu służby wymaganego powyższémi artykułami, wyjęci są obywatele, którzy zostali mianowani w ciągu roku zaczynającego się z dniem 30 Lipca 1830 r. Również i osoby mianowane na urzędy wyrażone w §§. 3, 11, 12, 18 i 21 od dnia 30 Lipca 1830, lub zatwiérdzone na nich, dyspensują się od czasu służby w paragrafach tych wymaganéy. Warunki obecne powołania na godność para mogą przez prawo bydź zmiénione. Postanowienia względem mianowania parów, zawsze na jedno tylko nazwisko mogą bydź wydawane; powinny bydź w nich wymiénione usługi nadające prawo do ich powołania. Liczba parów jest nieograniczona. Godność ich udziela się na czas życia i niémoże bydź odziedziczona. Starszeństwo ich, stanowi data mianowania. W przyszłości, żadna płaca, żadna pensya i dotacya, z godnością parowską niémoże bydź połączoną.

WIADOMOŚCI Z POCZTY DZISIEYSZEY.

— Dnia 5 Stycznia odkryto w Paryżu spisek, w saméy chwili zamierzonego wybuchu niebezpieczney ultrarewolucyi. Z 8 hersztów złapano 7 na wieży kościoła Panny Maryi, którzy tam chcieli dzwonić na gwałt i strzélać z pistoletów. Jeden tylko jeszcze jest szukany. Znaleziono przy nich, między innémi, odezwę oburzającą. Wszystko dobrowolnie zaraz wyznali.— *(Dalsze szczegóły jutro.)* Papiéry w Paryżu spadły. — Do Londynu nadeszła wiadomość: że N. Cesarz Wszech Rossyi, niepotwiérdził traktatu konferencyi londyńskiéy, ale tylko pod pewnémi warunkami.— W Bruxelli wielki ruch. Gwardye mieyskie dostały ostre ładunki.— Król wyjechał do Gandawy. — Dzień 16 stycznia stanowić ma względem tego kraju pokóy lub woynę. — (Z dziennika *Journal des Debats* i gazety pruskiéy *Staats-Zeitung.)*

Doniesienie prywatne.

Ktokolwiek uczynił krzywdę, przez wyrżnięcie i wzięcie obrazu naturalnéy wielkości z epitaphium X. Biskupa Trzebickiego, umieszczonego w klasztorze XX. Franciszkanów tuteyszych, na kurytarzach dólnych, wzywa go Przełożony o dobrowolne oddanie rzeczonego obrazu, jako należącego do publicznéy pamiątki, zapewniając ukrycie nazwiska oddającego. Inaczéy samému sobie przypisze nieprzyjemność, gdy przez śledztwo wykryty, z wstydem będzie musiał zwrócić to, co nieprawnie i skrycie nabył.